

Respons

Somalia: Erverv av somalisk statsborgerskap for barn

- Må begge foreldre samtykke for at et barn skal erverve somalisk statsborgerskap?

Regelverk

Regler knyttet til somalisk statsborgerskap reguleres formelt av Somalias statsborgerskapslov (Somali Citizenship Law) av 22. desember 1962¹. I henhold til lovens artikkel 2 bokstav a er en person somalisk statsborger hvis faren er somalisk statsborger. Lovens artikkel 2 bokstav b gir imidlertid alle «somaliere» rett til somalisk statsborgerskap. «Somalier» er enhver person som i kraft av herkomst, språk eller tradisjon tilhører den somaliske nasjon, jf. lovens artikkel 3. Loven tillater ikke dobbelt statsborgerskap, jf. artikkel 6 og 10.

En ny statsborgerskapslov er under utarbeidelse. I artikkel 8 punkt 3 i Somalias provisoriske grunnlov (Somalia Provisional Constitution) av 1. august 2012 fastslås det at personer ikke kan fratras somalisk statsborgerskap selv om de blir statsborgere av et annet land.

Praksis

Statsborgerskapsloven av 1962 har i praksis begrenset gyldighet. Dette må forstås på bakgrunn av at somaliske myndigheter ikke har oversikt over landets statsborgere. Det somaliske statsapparatet brøt sammen i 1991. Statlige arkiver gikk da tapt. For å få pass, og dermed bli registrert som somalisk statsborger, må personer søke om dette hos myndighetene i Mogadishu eller hos en somalisk utenriksstasjon. Der foretas det en troverdighetsvurdering av søkerens identitet. Vurderingen baserer seg på opplysningene som søkeren selv gir. Tilhørighet til en av de somaliske klanene, det vil si slektskap på farssiden, står sentralt i vurderingen. Ifølge den somaliske ambassaden i Nairobi (møte 2015) benyttes klannettverk for å verifisere opplysningene. Myndighetene har imidlertid svært begrenset kapasitet og svært begrenset kontroll over statens territorium. Korrupsjon er utbredt (Transparency International 2014).

¹ Den nordvestlige delen av Somalia, Somaliland, har erklært selvstendighet. Somaliland har en egen statsborgerskapslov (Somaliland Citizenship Law) av 3. juni 2002. Norge har imidlertid ikke anerkjent Somaliland som en egen stat.

Enhver etnisk somalier kan søke om somalisk pass og dermed bli registrert som somalisk statsborger dersom oppgitt identitet legges til grunn (Den somaliske ambassaden i Nairobi, møte 2015). En far, eventuelt barnets nærmeste mannlige slektning på farssiden, kan søke om statsborgerskap for sitt barn uten samtykke fra barnets mor. En mor kan ikke søke om statsborgerskap for sitt barn uten samtykke fra barnefaren, eventuelt barnets nærmeste mannlige slektning på farssiden. Dobbelt statsborgerskap aksepteres.

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om. Landinfos responser og temanotater er basert på opplysninger fra både åpne og anonyme kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder.

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater. Responser er utarbeidet innenfor korte frister og inneholder gjerne lite bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

- [Somali Citizenship Law] (1962, 22. desember). *Law No. 28 of 22 December 1962 – Somali Citizenship*. Tilgjengelig via Refworld <http://www.refworld.org/docid/3ae6b50630.html> [lastet ned 27. februar 2015]
- [Somaliland Citizenship Law] (2002, 3. juni). *Republic of Somaliland Citizenship Law*. Tilgjengelig via Refworld <http://www.refworld.org/docid/4c599c4f2.html> [lastet ned 27. februar 2015]
- [Somalia Provisional Constitution] (2012, 1. august). *The Federal Republic of Somalia Provisional Constitution*. Tilgjengelig fra <http://unpos.unmissions.org/LinkClick.aspx?fileticket=RkJTOSpoMME=> [lastet ned 27. februar 2015]
- Transparency International (2014): *Corruption by country: Somalia*. Berlin: Transparency International. Tilgjengelig fra <http://www.transparency.org/country#SOM> [lastet ned 27. februar 2015]

Muntlig kilde

- Den somaliske ambassaden i Nairobi. Møte 17. februar 2015

© Landinfo 2015

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

Respons Somalia: Erverv av somalisk statsborgerskap for barn